

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: OCEŇUJEM ROZHODNUTIE PREZIDENTA VETOVAŤ NOVELU ZÁKONA O SLOBODE INFORMÁCIÍ AKO KROK K ZACHOVANIU VYSOKEJ ÚROVNE ÚSTAVNÉHO PRÁVA NA INFORMÁCIE

Bratislava 26. november 2024

Verejný ochranca práv oceňuje dnešné rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky vetovať novelu zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“). Ide o novelu zo dňa 7. novembra 2024.¹ Zákon o slobode informácií je nástrojom presadzovania princípu transparentnosti, ktorý je v právnom a demokratickom štáte jedným zo všeobecných princípov ovládajúcich činnosť orgánov verejnej moci, vrátane orgánov verejnej správy.

„Na Slovensku sme mali do prijatia vetovanej novely zákon o slobode informácií, ktorý bol vzorom pre transparentnosť a otvorené vládnutie pre celý svet. Bol rozsiahly a umožňoval obyvateľom jednoduchý a rýchly prístup k informáciám. Mal priaznivý vplyv na dôveru občanov v demokratické inštitúcie a na ich ochotu podieľať sa na verejnom živote. Žiaľ, novela zákona o slobode informácií takmer po 24 rokoch jeho existencie znižuje úroveň prístupu obyvateľov k informáciám. Otvára totiž cestu orgánom verejnej moci v nejednoznačných prípadoch spoplatňovať informácie, čo považujem za zásah do ústavného princípu právnej istoty. Novela realizáciu politických práv podmieňuje zaplatením úhrady, čo je neprípustné. Okrem obyvateľov sa dotkne novinárov a zasiahne do ich slobody prejavu a práva na prístup k informáciám, ktoré sú aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva chránené prísnejšie,“ vysvetľuje verejný ochranca práv.

¹ <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=555976>